NOWE POSIŁKI
KOSCIOŁOWI WOIUIĄCEMU,
LUBO
KAZANIE
O Wszytkich Swiętych, Kánoniczego Zakonu Premonstráteńskiego:

W Kościele Konwentu Zwierzynieckiego/

Przez

X. STANISŁAWA ORMINSKIEGO

Dominikana, Powiedźiáne;

Ná życzliwą Nabożnych áffektácyą/

Zá Dozwoleniem Stárszych, do Druku

P O D A N E,

Roku Pánskiego, M.DC.LXXXIII.

W KRAKOWIE.
w Drukárni AKADEMICKIEY.

Ista Concio [illegible]

Wiele Kropel Srzeniawa liczy, w ſwych wnętrznośćiách,
Ták wiele lat żyi y traw, w wſzelkich ſzczęśliwośćiách:
A że Krzyżem Srzeniawa płynie ozdobioná,
Krzyż Chrystusow y Twoiá niech będźie obroná.

Przewielebney mnie Wielce Mośćiwey Pánnie,

IEY MOSCI

PANNIE IVSTYNIE ORACZOWSKIEY, XIĘNI ZWIERZYNIECKIEY,

y Cáłemu Konwentowi Wielebnemu/

Jey Mośći z powinszowániem pożądáney po długich paroxismách Konwalescencyey, zdrowia dobrego życzę, niżey podpisany.

P*Rawdźieć tego Roku, zá Boskim z Niebá sukkursem, Chrześćiáńskie Rycerstwo, z Tyráná Othomáńskiego, známięnite, z dawná słycháne, odniosło zwyćięstwo, zá dyrekcyą y mężną rezolucyą Naiáśnieyszego Krolá, Páná Nászego* IANA III. *ktory iáko drugi w odz. Máchábeyski,* quasi leo, gladio suo protegebat castra Domini 1. Machab: 3. *O czym ia niegodny (lubo* non Pontifex Anni illius) *prorokował, ćiesząc ztroskáną Naiáśnieyszą Krolową Ieymość, dniá ostátniego Augustá, w Kośćiele nászym Troyce Przenaświętszey, przy kończących się Czterdźiestogodźinnych Supplikácyách, powiedźiawszy: że Herbowna Naiáśnieyszego Krolá, Prześwietney Fámiliey* TARCZ, *iáko Chrześćiáńskie* Palladium *sstánie się Pogánom Máchometánom,* Scutum ferale, *á desperuiącym obleżęńcom Wiedeńskim* Victoriale, *y że Naiáśnieyszy Krol Pan nász od Wiedniá, niewiędnieiącą nieśmiertelney sławy Rycerskiey odnieśie Koronę,* obsidionalem gramineam, *co się y stáło;* Cantemus Domino gloriosè enim magnificatus est.

Iednák że ten potężny Tyran Othomáńſki y iego Monárchia, ieſt to Lernęńſka Hydrá, raczey śiedmiogłowy Smok Apokáliptyczny. Ktoremu gdy mężny Herkuleśie iednę odetnieſz głowę, ná tychmiaſt, inſza mu wyrośnie. Nowych ná nową porę Woienną z Niebá pośiłkow trzeba: A tom ia pięć záćiągnął Chorągwi z Iáſnego Rycerſtwá Præmontráteńſkiego, ex candida militia. *Lecz że Marćin S. Polityczne żołnierſtwo, ná źimowe rozkłada Stánowiſká; y moiá Duchowna Káwálerya, do WM. moiey Mośćiwey Pánny Przewielebna Xięni, ná źimową gárnie ſię Konſyſtencyą, zá dáną odemnie áſſygnácyą: iednák ná to wzdrygáć ſię nie trzebá; ieſt to álbowiem Rycerſtwo Krolá Niebieſkiego, ktory* non eripit mortalia, ſed Regna dat cælestia; *Tá Káwálerya, áni źimnego, áni ziemnego chlebá potrzebuie, gdyż ſię chlebem Anielſkim, Boſkiey widzeniem Iſtnośći kontentuie. A lubobyś też WM. moia Mśćia Pánná z okázyey tey Káwáleryey cokolwiek expendowáłá, tym nieuſzczerbiſz, lecz przyſkárbiſz Prześwietnemu Konwentowi twemu, tenći chleb nie zginie, ále po Herbowney Przezacnego twoiey Fámiliey* Oraczewskich Domu Srzeniawie, *podczás potrzeby názad przypłynie: áſſekuruie mądry Sálomon* Eccleſiaſtæ 11. Cap: Mitte panem tuum ſuper tranſeuntes aquas, quia poſt tempora multa inuenies illum. *Więc że iuż Mśćiwa Przewielebna Xięni, z cáłym świątobliwym władzey twoiey podległym zgromádzeniem, tę Duchowną Káwáleryą do dobr łáſk wáſzych, ná Hybernę ochotnie przyimuyćie, á w tropy iey wſtępuiąc, trybem w piątey Chorągwi opiſanym* excubando, laudando, cantando, ieiunando, orando, *Wáſzá Przewielebność iáko* Pentheſylea, *wſzytkie Wielebne Sioſtry, iáko Chrześćiáńſkie Amázonki woiuiąc, Kośćioł woiuiący pośiłkuyćie, á Naiáśnieyſzemu Krolowi, Pánu Náſzemu,* IANOWI III. *o długoletnie życie, ná záſzczyt Kośćiołá Chryſtuſowego y miłey Oyczyzny, o nowe ná przyſzłą wioſnę y woynę z Niebá ſukkurſy. Boſkiemu Máieſtatowi, gorąco ſupplikuyćie.*

Wáſzey Przewielebnośći pokorny Bogomodlcá,

Duchowny ſłużebnik Zwierzyniecki

X. Stanislaw Orminski,
Dominikan, Káznodźieiá.

KAZANIE.

o Wszytkich SS. Premonstráteńskich.

Ecce nos reliquimus omnia & secuti sumus te. Matthæi Cap: 19.

W Jelka to w ludziách Rycerskich Cnotá / kiedy dla ktorego nieprzyiaciela dociecżenia / bądź przedszey Bráci swoich w plon zágarnionych odsiecży / nie tylko sie máiey potrzebnemi nie okłádáią ciężarami / ále raczey wszelkie w ciągnieniu pomiatáią zawady. 1. Reg: 30. Cap. AA, Tákową doskonáłość przypisuie Sámuel Prorok / w pierwszych ksiąg Krolewskich / rozdziale trzydziestym Dawidowi Izráelskiemu ná ten czás Kándydatowi; ten pewnego powziąwszy iezyká / że Amálechitowie wszytkich obywátelow miástá Syceleg / y dwie małżonki iego w lyká zábrawszy / miásto spalili / puścił sie zá niemi w pogonią / wszelkie zawády / iuki y ciężary nád rzeką Besor ze dwiemásty zostáwiwszy mężow. z podobney Heroiczney cnoty / wychwala Sábelliusz Publiusza Scypioná / ktory od Senatu Rzymskiego Hetmáńską odebrawszy buláwę / ná zhołdowánie Numánceyey / áby sprawnieysze y lekcżeysze w ciągnieniu było woysko; szwaczki / praczki / bázárniki / z Obozu wytrąbić / bydłá / ktore żołnierze z sobą prowádzili poprzedząc roskazał: Sustulit prudentissimus Princeps, omnia desidiæ instrumenta, scortos & institores extra vallum eiecit, iumentaque vendidit, ne nimiùm onerarent militem. Sabellius. Jeżeli to chwalebna w żołnierstwie świátowym / dáleko chwalebnieysza w Rycerstwie Chrystusowym? tákowa / á minori ad maius, inferuie konsequencyą Doktor Anyelski Thomasz Swięty / kommentuiąc one / Doktorá narodow Páwłá świętego słowá: I. Corinth: 9. Qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet: Illi abstinent, vt corruptibilem Coronam accipiant, quod modicum est; nos autem abstine- D. Thom: in I. Cor: 9. Cap.

A re de-

re debemus, vt accipiamus incorruptam Coronam vitæ. Jeżeliż żołnierze świátowi y Polityczni/ dla skáżitelney korony/ nikczemney y przemiiáiącey sławy/ wszelkie dobrá swoie/ w zawodźie pomietáią/ dáleko więcey Rycerzom Duchownym y mistycznym dla otrzymánia nieskáżitelney chwały wieczney korony/ wszelkie zawády dobr doczesnych porzucáć przystoi. Tákowa cnotá szczyci się Rycerstwo Duchowne święci Apostołowie primariò, ich nastepcy/ mężowie Apostolscy secundariò, przed swoim Hetmánem/ Chrystusem Pánem/ w przepowiedziáney Ewángeliey : Ecce nos reliquimus omnia, & sequuti sumus te, oto my Pánie/ wszelkie pokinawszy zawády/ poszlismy śpieszno zá tobą.

Cant: 6. Aczkolwiek Duch święty w pieniach Sálomonowych Cantic: 6. vszykowánym obozem Kośćioł Chrystusow symbolizuie w pospolitośći/ terribilis vt castrorum acies ordinata; według explikácyey vczonego Maluendy/ formidabilis

Maluéda. vt vexilla est Ecclesia, semper parata dimicare cum aduersarijs, inexpugnata virtute & Fide : straszny iest kośćioł święty/ iáko woysko/ pod chorągwiámi stoiące/ do potkánia gotowe. Jednákże Prześwietne oboiey płći Zakony/

Cosmas. potężnymi tákże zostáią Obozámi w osobliwośći/tákiego był zdánia Cosmas Bracarensis in Canticum Moysis : Quid quæso te sunt tot cœnobia, tot virorum & mulierum religiosè Deum colentium agmina, nisi quædam Dei castra? co inszego są świątobliwych Zakonnikow y Zakonnic pułki/ ieżeli nie obozy Boże? Akkredytuie iego sentencyą

Psalm:83. Rzymski Purpurat Hugo Kardynał/ Psalmu ośmdźiesiątego

Hugo. trzećiego tákowa explikácya : Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum? claustra Religiosorum sunt tabernacula, vbi sunt, expediti milites Christi, quos fortiùs pugnare oportet, quia à diabolo fortiùs impugnantur; Klasztory zakonne są namioty obozu Bożego. Miedzy tymi/ kto pilnym rozumnym rzući okiem/ ná Prześwietny Zakon Premonstrátenski/ przyznáć muśi z Jákobem Pá-

tryár-

tryárcha/ castra Dei sunt hæc, że to iest oboz Boży; táko-wy dáie mu tytuł Chrisostomus de Sterre, Candida militia, iásne Rycerstwo. Zakon Premonstrátenski/ iest one iásne Rycerstwo/ ktore widział przed niebieskim popisuiące się Hetmánem/ Jan święty Ewánágelistá Apocal. 7. cap: Amicti stolis albis, & palmæ in manibus eorum. Nie płonny to koncept/ nie moiá inwencya/ lecz poważnego w Kościele Bożym Doktorá/ Antwerpskiego Archipresbiterá/ wyráźna ássercya: Norbertus acceptâ cælesti reuelatione, per manum Sancti Augustini regulâ auro perlucidâ, candidam militiam ad similitudinem eius, cuius meminit in Apocalypsi Ioannes instituit. Approbuie ten Premonstrátenski tytuł obozu vszykowánego/ Rycerstwá iásnego/ Apostolska Klemensá Osmego powagá: Ordo Præmonstratensis est Virorum fortium, & Fidei Catholicæ propugnatorum, seminarium. Z ktorego obozu/ wystáwię ia/ dniá dzisieyszego/ pod piącią Chorągwi/ Nowe posiłki kościołowi woiuiącemu/ od Boskiey sporządzone opátrzności/ z Klemensá dziesiątego/ Namiestniká Chrystusowego/ obmyślone łáskáwości. Te gdy w rozumnych oczách Wászych/ zechcę monstrowáć/ wy mnie łáskáwey niechcieycie áttencyey denegowáć/ o ktorą pokornie vprászam. Chrysostomus Apocal: 7. Author theatri. Clemés 8.

Pięćioráki rodzay Rycerstwá woiuiącego w Swiętym znáyduię piśmie: iedni woiuią z czártem ad Ephes: vltimo cap. Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus Principes & Potestates tenebrarum, tácy byli Apostołowie. Drudzy woiuią z świátem/ militia est Vita hominis super terram, tácy są ná wysokie godności y vrzędy wysádzeni mężowie. Jnsi woiuią z błędámi/ ták z Pogáńskimi/ iáko Heretyckimi/ ktorych oręże nie iest cielesne/ lecz Duchowne/ mądrość y náuká/ iáko wyznaią 1. Corinth: 10. cap. Arma militiæ nostræ, non Carnalia sunt, sed potentia Deo, ad destructionem munitionum in captiuitatem redigentes omnem intelle- Ad Ephes. 6. cap. Iob 7. 1. Corint: 10.

 ctum

ctum in obſequium Chriſti tácy Rycerze ſą świeći Dokto-
rowie. Drudzy woiuią z Tyránámi/ ktorych ſpráwiedliwy/
nie mogł policzyć Iob 25. Nunquid eſt numerus militum
Iob 26. cius? Oſtátni woiuią z Ciáłem/ y iego narowitośćiámi/ ta-
ro concupiſcit aduerſus ſpiritum, tácy żołnierze ſą oboiey
płći Pánienki. Według tey pięćiorákiey woiuiącego Ry-
cerſtwá kondycyey ex candida militia, z Jáſnego Obozu
Premonſtráteńſkiego/ pod pięćią chorągwi/ nowe kośćioło-
wi woiuiącemu/ wyſtáwuie pośiłki z tryumfuiącey w Nie-
bie Káwáleryey.

Pierwſza Chorągiew ieſt obłoczyſta/ białym ozdobiona
krzyżem/ z napiſem vt nubes volant, iáko obłoki lataią.
Pod tą chorągwią monſtruią śię Apoſtolſcy Mężowie/ o-
gniśći káznodźieie/ ochotni słowá Bożego rozśiewácze/ żár-
liwi zepſowánych obyczáiow Chrześćiáńſkich Reformatorowie/
náprawiácze/ ktorym ná czele iáko Pułkownik/ Wielki kre-
denſuie Pátryárchá Norbert Swięty: tákowe przypiſał mu
Elogium, łáſkáwy nie tylko imieniem/ ále też y rzeczą Kle-
Clemens 10. mens 10. w teráźnieyſzych burzách y nawáłnośćiách mieſzá-
iącego śię Chrześćiáńſtwá/ ſzczęſliwie Piotrowe rządzący
łodkę/ w iáwnym liśćie ſwoim/ ktorym Zupełny przeſyła Od-
puſt/ wſzytkim Práwowiernym Kátholikom/ przy dźiśieyſzey
Wſzytkich Swiętych Premonſtráteńſkich Vroczyſtośći/ od po-
czątku Nieſzporu pierwſzego/ áż do dokończenia wtorego/
Kośćioły Premonſtráteńſkie náwiedzáiącym/ y tám śię zá
podwyżſzenie Kośćiołá świętego/ zá poniżenie błędow y Hę-
rezyi/ zá zgodę Pánow Chrześćiáńſkich/ pokornie modlą-
cym: kiedy Nobertowi Swiętemu/ tákowe dáie świádectwo.
Norbertus Apoſtolicis Chariſmatibus, alijſque eximijs di-
uinæ gratiæ donis, longè latèque refulſit, w tropy iego
iáko Rotmiſtrzá ſwego/ dźielnie wſtępuie Towárzyſtwo.
Pierwſzy Towárzyſze y Synowie Norbertá świętego Bło-
goſłáwieni/ Adamus, Antonius, Euermodus, Gerardus,
Gualterus, Godefridus, Hugo, Henricus, Iuo, Lucas, Mi-
lo, Cæ-

lo, Cædo, Richardus, Vultmanus; ktorych Apostolskie dzieła/ cudowne sprawy/ świątobliwe Akty/ w zakonney wyczytasz Chronice: wyliczyć ich niepodobna/ gdyż mnie copiainopem facit, rzeczy przewyższáia słowá. Ná te Káwálerya rozumnym rzuciwszy okiem Izaiasz Prorok 60. cap: latáiącymi one symbolizuie obłokámi/ qui sunt isti, qui vt nubes volant. Ale co za proporcya vpátrzył Prorok/ miedzy obłokámi latáiącymi/ y mężámi Apostolskimi ex candida militia, z Prześwietnego Zakonu Premonstráteńskiego? dochodze z Pánow Metheorystow/ że troiáka ratione generationis, ratione motus, ratione effectus; względem rodzaiu/ biegu/ y skutku. Obłoki rodzą się z ziemie/ ex vaporibus terræ, zawieszáią się pod niebem/ inter cælum & terram. Ci święci mężowie Apostolscy Premonstrátensky/ byli obłokámi/ bo áczkolwiek ciáłem zostawáli ná ziemi/ sercem iednák y duchem przemieszkiwáli ná Niebie/ mogli się bespiecznie z świętymi szczycić Apostołámi ad Philip: 8. cap: Nostra conuersatio in cælis est. Lotu obłokow czworáki Pánowie Náturálistowie náznáczáią początek: Leuitatem, ventorum impulsum, calorem igneum in ventre nubis interclusum, Attractionem radiorum solarium; w rodzoną lekkość/ wietrzną dzielność/ ogniste ciepło/ słoneczne promienie/ mistyczne obłoki/ Apostolskich mężow Premonstráteńskich/ do predkiego pobudzáły lotu/ podobne duchowne qualitates y włásności/ pobudzáłá lekkość dobrowolnego Apostolskiego vbostwá/ przez ktore się z ziemskich ciężkich cále wyzuli affektow/ Ecce nos reliquimus omnia; pobudzáły wiátry vcisków y vtrapienia dla Chrystusowego podięte Imienia/ in tribulationibus gaudentes, pobudzał ogień miłości Bogá y bliźniego/ pobudzáły iásne y gorące promienie Słoneczne/ nátchnienia inspirácye Duchá świętego/ o ktorych powieda Amos 3. cap: Dominus Deus, loquutus est, quis non prophetabit? latáły te obłoki śpiesznó/ bo gdybyś był vważył iáko primi

Isaiæ 60. cap.

Metheor.

ad Philip 8. cap.

Naturalis

Amos 3. cap.

 Premon-

Premonſtratenſes, Norbertá świetego Vczniowie/ predko
rożne przebiegáli Krolestwá y Prowincye: Gállia/ Hiszpá-
nia/ Anglia/ Hybernia/ Włoſka/ Niemiecka ziemie/ y od-
legła Syrya/ zepſowáne ludzkie obyczáie náprawiáiąc/ He-
rezye błedy Pogáńſkie wykorzeniáiąc/ nie rzekłbyśbył/ że iá-
ko ludzie chodzili/ ále iáko obłoki latáli/ vt nubes volant.
Iſaiæ 24. cap. Przyznały im to wymienione narody/ przez Izaiaszá Pro-
roká 24. cap: A finibus terræ audiuimus laudes, gloriam
iuſti. 70. Interp: czytáią/ ab alis terræ, od ſkrzydeł ziemie/
kedy ich per Antonomaſiam Piſmo świete/ názywa ſkrzy-
dłáſtymi/ oni ábowiem z Zachodniey wyszedszy Gálliey/
Wſchodnie/ Południowe y Pułnocne kráie/ ták spieszno z o-
gniſtymi przebiegáli Kazániámi/ żebyć ſie byli nie zdali
chodzić ále latáć/ vt nubes volant. Byli Premonſtráteń-
ſcy meżowie Apoſtolowie/ obłokámi/ ratione effectûs,
względem ſkutku/ kiedy iáko nubes per calorem reſolutæ,
niebieſka zbáwienney náuki roſa/ zátwárdziáłe grzesznikow
ſercá/ iáko vſchła y niepłodna ziemie w obfituiące dobre
ſpráwiáli vczynki/ złoty znáyduie peryod w Panegyryku A-
bráhámowi Pátryárſze od złotomownego przypiſánym Chry-
ſologá Serm: 121. wielkiemu nowego Teſtámentu Pátryár-
ſze Norbertowi Swietemu/ względem Apoſtolſkiey ſłużą-
cey funkcyey. Extorris Patriâ, domicilij neſcius, ipſe &
S.Chriſol. domus omnium fuit & Patria, ſciens ſe non incubato-
rem, ſed diſpenſatorem poſitum diuinæ largitatis; vt
vindicaret oppreſſos, abſolueret captiuos, eriperet iam
iamque morituros, ipſum ſe morti nouus bellator addi-
cit, apud quem pietas in alterum vitâ ſuâ charior fuit.
Norbert Swiety z właſney Oyczyzny/ z Oyczyſtego domu/
dobrowolnym zſtawszy ſie wygnáńcem/ wszytkim inszym
zſtał ſie domem y oyczyzna: wiedząc że nie ſtrożem/ lecz
száfárzem Boſkiey był ſporządzony ſczodrobliwości: ráto-
wał vćiśnionych/ wyſwobodzał w wiezienie zágárnionych/
vwalniał z właſnego niebeſpieczeńſtwem zywotá/ ná śmierć
ſkazánych/

ſkazánych/ gdyż litość nád bliźniemi/ nád wlaſny byłá mu wdźięcznieyſza żywot; wſzelkie te Apoſtolſkie doſkonáłośći z Perſony Norbertá świetego ná Syny y Towárzyſze iego/ dziedziczna ſpádły ſucceſſya. Spytacie ſie podobno/ iako też okryta/ ta byłá pierwſza Chorągiew: wiele pod nią ſtawało Towárzyſtwá? czytaćie w Rzymſkich Hiſtoryách/ że według ich dyſcypliny żołnierſkiey/ ſto ośmdźieśiąt y trzech/ pod iedną Chorągwią zoſtawało Káwálierow/ Vexillum Romanum ex centum octuaginta tribus viris conſtabat. Lecz cedat Romana militia candidæ Præmonſtratenſium militiæ, nie ſtámi/ lecz tyśiącámi pod ich Apoſtolſkimi chorągwiámi komputowáć potrzeba towárzyſtwá: ktore pártykulárne obozy/ do obozu Generálnego/ Kośćiołá woiuiącego/ ná Subſidium, ná pośiłek/ Premonſtráteńſkie wyſyłáły klaſztory/ tákowe dáie im świádectwo Laurentius Beerlinck, Antwerpſki Prálat: in cænobijs Præmonſtratenſium, erant tam fecunda Religioſorum germina; vt mille vnicum eduxerit in Eccleſiæ caſtra. Hiſtorya Author theatri.

Druga Chorągiew w Premonſtráteńſkim pułku/ nowych Kośćiołowi woiuiącemu pośiłkow/ ieſt Purpurowa/ tákże z białym krzyżem y inſcrypcyą: ad bella doctiſſimi, pod tą chorągwią monſtruią ſie purpurati Patres, namieſtnicy Chryſtuſowi/ Kárdynáli/ Arcybiſkupi/ Biſkupi/ Abbates infulati, świeći Generales Præpoſiti. tym rothmiſtrzuie Adryan czwarty/ tego imienia/ namieſtnik Chryſtuſow z Opátá y Apoſtołá Norweyſkiego/ iáko ſie ſam odzywa do zakonu Premonſtráteńſkiego/ Attendentes quomodo Religio & ordo veſter, cuius nos alumnus aliquando fuimus. zátym/ náſtępuiących liczy ſzeſnaśćie Káwálierow/ Kárdynálſką odźianych purpurą Bernardus a Leone, tych otáczáią tył Arcybiſkupi/ Biſkupi/ Błogosłáwieni Woyćiech Sáliſburſki/ Jan Lochelius Opat montis Sion Práſki/ Euerdmodus Ráſeburgenſki/ Gwálterius Laudunenſki/ Milo Morynenſki/ dźieśięć Olomuckich/ ieden po drugim Adrianus.

náſtępu-

násťepniacych/ y inßych wiele/ ktorzy przez lat pułßoſtáſtá / śiedmnaście Káthedralnych/ śiedm Metropolſkich rządźili / y do tych czas świątobliwie rządzą Kośćiołow/ Zakonowi ſwemu incorporowánych. Te Káwáliery Duch święty/ zbroyc-
Cantic: 3. nymi ſtrażnikámi pokoiu Sálomonowego/ tytułuie Cantic: 3. cap. En lectulum Salomonis, ſexaginta fortes ambiunt, ex fortiſſimis Iſrael, omnes tenentes gladios, & ad bella doctiſſimi, vniuſcuiuſq; enſis ſuper femur ſuum. Glossuie vczony Máluendá: Lectulus Salomonis, pax &
Maluenda quies Eccleſiæ. ſexaginta fortes qui eum cuſtodiunt vniuerſi Paſtores, Epiſcopi, miniſtri Eccleſiæ; qui eius ſaluti & paci, armati Euangelicâ panopliâ continentèr, die noctuque inuigilant; pokoy mądrego Sálomoná ieſt Kośćioł kátholicki Chryſtuſá Jezuſá/ ßeśćdźieśiąt mężnych ſtrażnikow/ ſą wßyſcy Przełożeni/ kośćiołá świętego / cáłości y pokoiu przeſtrzegáiący; wzwyż pomienioni Błogosłáwieni z pułku Premonſtráteńſkiego/ de candida militia, byli de fortiſſimis Iſraél, kiedy záwße byli gotowi ad ardua quæuis aggredienda, & aduerſa tolleranda, pro Eccleſia, byli ad bella doctiſſimi, docti propter ſcientiam, doctiores propter ſapientiam, doctiſſimi propter experientiam: omnes tenentes gladios, vmieiący zażywáć mieczá Duchownego/ władze y zwierzchności Páſterſkiey/ nie ná oppreſſią nie ná vćiśnienie/ lecz ná rátunek władzey ſwoiey podległych/ vniuſcuiuſque enſis ſuper femur ſuum; miał káżdy z nich miecz do boku przypáſany/ według kommentu Hugoná Kárdynałá/ reſecans carnales motus in ſe, & in ſubditis, kiedy wrodzone ſkłonności narowitości / y w właſnych perſonách/ y w poddánych ſwoich/ przez vmartwienie ćiáłá odćinali. Ná te Káwáliery Duchownym rzućiwßy okiem Jzá-
Iſaiæ 61. cap. iaß Prorok 61. Cap. potężnymi w Kośćiele Bożym/ názywa ich filarámi/ vocabuntur in ea fortes iuſtitiæ. Aluares à medina czyta/ vocabuntur columnæ Eccleſiæ. Ci Káwálierowie/ woiowáli y tryumfowáli z Swiátá/ kiedy/ lubo ná

wyſok z/

wysokie w kościele Bożym præeminencye wysadzonymi zo-stawali/ zawße iednak na powolanie Zakonne / na pokore y śluby poprzysiężone/ pamietali. Miedzy inßa okolo thro-nu Boskiego assystencya/ widział tež tam Kanclerz niebie-ski Jan Swiety Ewangelista Apocal: 4. czworo zwierząt/ Apocal 4.
z przodku y z tylu oczy maiacych/ in circuitu sedis, quatuor animalia, plena oculis ante & retrò. Vczony Kathe-dratyk Komplutenski/ á potym Biskup/ Didacus del Ca- Didacus.
stillo, przez te rożnotwarskie/ w iedney sprzężai zwierzetá/ okolo thronu Boskiego stoiace/ rozumie Swietych Pańskich/ ná wysokie godności w kościele Bożym wysadzonych / ktorzy ná ten czás wstecz pogladáia/ kiedy ná przeßly stan swoy y powolánie pámietaia/ Sancti dicuntur oculos retrò habere ad humilitatis custodiam, vt quando in Dei throno sunt, hoc est, Diuinâ gratiâ & alijs donis ornati tantam celsitudinem temperent, oculos ad præterita conuertentes, tákimi byli Purpurati Patres, świeci Kárdynali / Arcybiskupi / Biskupi / z Prześwietnego Zakonu Premonstrátenskiego lubo in circuitu sedis thron Boży/Kościoł Chrystusow/ ná wysokich śiedząc vrzedách otaczáli/ iednákże mieli oculos retrò, ná powolánie stanu swego/ y zakonna pokore pámietali vt per humilitatis custodiam, tantam celsitudinem temperarent.

Trzecia Choragiew biała złotego koloru naznáczona Krzyżem z Inscrypcya / Quasi Stellæ, pod ta choragwia monstruia sie de Candida militia, z Jásnego obozu Premonstrátenskiego Swieci Błogosławioni Doktorowie/ miedzy ktorymi Norbert Swiety iako Pulkownik/ w pierwßym ordynku z swoim popisuie sie poczet em : O iego madrości y náturze/ iako o świetego skutecznieyße być nie może świádectwo / iako od świetego ; kiedy świety Bruno Arcybiskup Koloniensķi/ radził sie w niektorych trudnościách Pismá świetego; iákoby miáły być rozumiane/ przez list miodoplynnego Bernárda Swietego / w ten kßtałt otrzymał respons : Habebitis ibi Norbertum, quem meliùs præsentem præsens interrogare potestis; nam tantò vir ille in S. Bernar:

aperiendis nobis diuinis mysterijs promptior, quanto &
Deo propior esse cognoscitur. Bedźiećie tám mieć Nor-
bertá obecnego/ pytayćież śie od niego/ ábowiem on / w o-
twieraniu Boskich táiemnic/ tyle iest nád mie szcześliwszym/
ile iest Bogá nád mie bliższym. W tropy rothmistrzá swego
wstepuia/ nie mniey świątobliwi/ iáko vczeni Synowie Do-
ktorowie / tych ktoby chćiał w ozdobnym szyku komputo-
wáć/ muśiałby w przod z Abráhámem Pátryárchą ná niebie-
skim firmámenćie vszykowáne gwiazdy poráchowáć/ numera
Daniel 12 Stellas si potes; ná te Káwálierya Dániel Prorok / ducho-
wnym rzućiwszy okiem 12. cap. iásnymi tytułuie ich gwia-
zdámi/ qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firma-
menti, & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in
perpetuas æternitates. Ktore mieysce kommentuiąc vczony
Hugo purpurat Hugo Kárdynał/ Swietych Doktorow Kośćiołá
Bożego/ iásnym twierdźi być niebem propter præmium sub-
stantiale, świetnymi gwiazdámi propter præmium Acci-
dentale; ále z iákimże tá niebieska Káwálierya woiowáłá nie-
Iudic. 5. przyiaćielem? Pismo S. Iudic. 5. cap. powiáda: Stellæ ma-
cap. nentes in ordine & cursu suo, aduersus Sisaram pugna-
uerunt, woiowáłá z Sysárą. Sysárá z Hebráyskiego tłumá-
czy śie Hirundinem, lubo tineam videns, iáskołke y molá wi-
dzacy; przez co Sysárá/ wyráźnym zostáie Heretykow Hiero-
glifikiem/ iáko álbowiem iáskołká w domu gospodarzá/ v kto-
rego śie wyleże/ nie inszy zostáwi pożytek/ tylko gnoy/ á gnoy
záślepiáiacy/ ták y Heretycy vrodźiwszy śie/ y wychowawszy w
Kośćiele Chrystusowym/ námnożyli gnoiu/ bledow/ prośćiey-
sze y vłomnieysze dusze/ záślepiáiacych: iáko mol kśięgámi ży-
ie y kśięgi psuie/ á niewie co to pismo/ in libris vixi, libros
comedi, nescio quid sit litera, ták y Heretycy Pismem Bi-
blia żyiac/ Pismo psuia gdy fałszuia. z tym tedy Sysárą z He-
retykámi y ich bledámi świeći Premonstrátenscy Doktorowie
woiowáli / kiedy iáko gwiazdy iásnośćią zbáwienney náuki/
ćiemnośći ich rospedzáli/ fałsze odkrywáli/ kiedy gorącośćią
swoią/ świątobliwego przykłádem żywota do Práwowierney
Kátholickiey náuki/ zwiedzione dusze záchecáli. Gwiazdy má-
ią to/

iá to/ że lucent & ardent, iásnieią y gorzią/ lubo non Formalitèr, lecz efficientèr, w Doktorze świętym Katholickim/ nie dosyć áby świecił/ nie dosyć áby gorzał/ lecz oraz áby świecił/ y gorzał potrzebá; tákiego był zdánia miodoplynny Bernad S. Tantùm lucere, vanum: tantùm ardere, parùm, ardere & lucere perfectum. Opisuiąc Dawid Krol y Prorok Páński/ Zbáwiciela nászego/ ná ten świát przychodzącego Psal: 44. powieda: że miał wdzięczną w vściech wymowę/ y ostry v boku miecz/ diffusa est gratiâ in labijs tuis, accingere gladio super femur tuum potentissime. Ale co zá konnexya wdzięczney wymowy/ z ostrym mieczem? że Psalmistá Páński/ Chrystusowe wspomniawszy fácundyą/ oraz mu ostry każe przypásowáć miecz? accingere gladio &c. Dáwny w Kościele Bożym Doktor Tertulianus lib: ad Iudæos cap. 9. twierdzi: że tu Prorok opisował Zbáwiciela nászego Doktorowską funkcyą/ ktora się nie kontentuie wdzięczną wymową/ wybornymi słowámi/ ále się oraz vzbraia obosiecznym mieczem dobrymi vczynkámi: Doktor ábowiem doskonały/ nie tylko powinien vczyć/ ále też y czynić/ facere & docere, nie tylko świecić mądrością/ ále też przykładną dzielnością/ lucere & ardere. Dziekuiąc koronowány Prorok Wszech: Bogu Psal. 67. zá wyswobodzenie Synow Izráelskich z Egiptskiey niewoli/ powieda: Deduxisti sicut oues populum tuum, in manu Moysi & Aaron? wyprowádziłeś Pánie lud twoy przez rękę Moyżeszá y Aároná. Dyszkuruie ná tym mieyscu mądry Origenes, poniewáż insza byłá ręká Moyżeszowá / insza Aáronowá/ czemuż Bog Wszech: obie dwie iedną názywa ręką/ in manu Moysi, & A[illegible]? odpowieda/ że tu dawał informácyą świętym D[illegible]orom / lud wybrány z Egyptskich Labiryntow/ Heretyckic[illegible] błędow wyprowadzáiącym/ áby wiedneyże ákcyey / zied[illegible]zoną mieli náukę z świątobliwymi áktami/ z dobrymi v[illegible]nkámi; gdyż Moyżesz iáko Zakonodáwcá Legislator, náukę vmieiętność symbolizował/ Aáron záś iego pomocnik do cudow czynienia/ iáko Exequutor, vczynki figurował / ktore w Persónie doskonálego Doktorá/ nie rozerwánym iednośći/ máią być

S Berna. | Ps. 44. | Tertul. | Psal. 67. | Origenes

 strepo-

ſkrepowánie zwiąſkiem/ ſłowá pómienionego Doktorá: Ideo vtraq; manus neceſſaria de Ægypto exeuntibus; vt inueniatur in eis, non ſolum fidei, & ſcientiæ, ſed & Actuum operumq; perfectio. Tákimi byli świeci Błogoſłáwieni Premonſtrátenſcy Doktorowie/ mieli manum Moyſi & Aaron, náukę y vczynki/ mieli gratiam in labijs, wdzięczną w vśćiech wymowę/ mieli obosieczny w ręku miecz świątobliwych Aktow/ lucebant & ardebant, quaſi ſtellæ.

Czwarta Chorągiew Karmázynowa/ zieleniejąca Pálmową náznáczona rożdżką/ z napiſem: vſq; ad mortem. Pod tą Chorągwią Swięći monſtruią ſie Męczennicy/ ktorym dzielny Syracides Eccl: 4. cap. dodáie ſercá; pro iuſtitia agonizare pro anima tua, & Vſq; ad mortem certa pro iuſtitia; potykayćie ſię zá ſpráwiedliwość/ á że do śmierći/ przydáie Ioannes Maxentius: ad mortem vſque decerta pro veritate, & Dominus pugnabit pro te, áże do śmierći potykayćie ſie zá prawdę/ á Pan będzie ſie zá was potykał. Supplementuie Arabicus: & victorem te reddet, á Pan da wam otrzymáć zwyćięſtwo. Wyſtawiáiąc te Káwáliery wielki ich Panegyryſtá Rábánus/ powieda: Verberantes Tyrannos, że oni Tyránow bili/ mniemáiąc że to Typographi error, omyłká Drukárzowá/ że raczey miał położyć/ Paſſiuè non actiuè: Verberabantur à Tyrannis, byli zábiiáni od Tyránow / iedne y drugą księgę przewárttuie/ áż iednákowo znáyduie/ verberantes Tyrannos, co gdy naglebſzą biorę konſyderácyą/ ná rozwiezuiącą ten ſkrupuł w Piśmie ś. nápadłe tránſákcyą: Geneſ: 4. Kiedy dwiemá pierworodnym pierwſzego Rodzicá Adámá Synom/ Káinowi y Ablowi ſzeroka źiemiá ćiaſnym zdáłá ſie domem/ wyprowádziwſzy Káim ſtárſzy/ Ablá młodſzego w pole ná przechadzkę/ zábił go okrutnie/ Cùmq; eſſent in agro, conſurrexit Caim aduerſus fratrem Abel, & interfecit eum: Opiſuiąc to brátoboyſtwo Philo Zydowin/ niezrozumiáną práwie powiedział rzecz: Inſurrexit Cain, & occidit ſeipſum, powſtawſzy Káim przećiwko Ablowi/ zábił ſámego śiebie/ ále iáko to Káim zábił ſámego śiebie? Czytamy wyráźnie w Piśmie świętym/ że nie rychło

potym/

Siracides Eccl: 4.

Maxenti⁹

Arabicus

Rabanus

Genes 4.

Philo.

potym/ zabił Lámech Kaimá/ iákoż tedy mowi Philo/ że gdy powstał ná Ablá/ zabił sámego śiebie/ interfecit seipsum. ? rozwiezuie trudność pomieniony Rabin/ że gdy Kaim zabił Ablá ná ćiele/ zabił sámego śiebie ná duszy. Ad viuum tu wyrażono tryumf świętych Męczennikow/ z okrutnych Tyránow/ od ktorych gdy oni śmierć ćielesną ćierpliwie odnaszáią/ onych na ten czás ná placu duszney śmierći pokładáią/ kiedy od nich ćierpią ogień doczesny/ dla nich (ácz nad intencyą) gotuią ogień wieczny. Exod: 3. Widźiał czásu iednego Moyżesz Krzak ćierniowy/ płomienistym ogniem otoczony/ bynamniey nie naruszony/ vidit quod rubus arderet, & non combureretur; wzniećili ná tym mieyscu kontrowersyą Scryptuwalistowie/ co też ow ogień niećiło y karmiło ? zda się że nie krzak/ gdyż nie był strawiony od ogniá/ ogień też nie miał inszey máteryey ktoraby się karmił/ nád ktorąby swoie wrodzoną wykonywał dźielność/ Actiuitatem, czy mże się tedy pomnażał y karmił ? Philo Hebræus trzyma/ że ow ogień pomnażał krzák ćierniowy/ non materiam subministrando, sed flammam ignis tollerando, co się iednák nie má rozumieć Physicè sed Allegoricè, według pomienionego Autora: Significabat ardens rubus oppressos iniuriâ, vrens verò ignis oppressores, quòd autem non exurebatur materia, protendebat non perituros, qui affligebantur inimicorum violentiâ, sed conatum eorum fore irritum, illos verò euasuros incolumes. Coś podobnego dźieie się miedzy okrutnymi Tyránámi y Swiętymi Męczennikámi; ná ten czás z nich tryumfuią/ kiedy od nich żądáne meki/ ogniste vpały ćierpliwie ponosząc/ wieczne meki/ piekielne ognie onym gotuią. Tákowym kształtem meżni Káwálierowie Swięci Premonstráteńskiego Zakonu Męczennicy/ z Tyránámi/ cześcią Pogány Bábylońskimi/ cześcią z Heretykámi Angelskimi Krolámi woiowáli: tych ledwie co poczne w ogromnym y ozdobnym komputowáć szyku/ obacze śiedmi Bráći od Sáládyná Bábylońskiego okrutnie zámordowánych/ obacze ták wiele Opátow/ Kánonikow/ od Henryká Krolá Angelskiego rożnymi śmierćiámi z świátá zgládzonych; obacze B. Adryaná w Zelándy

Exodi 3.

Philo

lándyey w Mieście Brylle/ zá Wiárę Chrystusowę zábitego; obacz B. Elkoná Opátá w Efryzyey sławne męczeństwo; obacz B. Jákubá y Towárzyszow iego Gorgonieńskich Męczennikow/ tákże w Zelándyey zá Wiárę Chrystusowę pomordowánych; obacz B. Chroznátę z Kśiążęćia Czeskiego Premonstráteńskiego Kánonika y Męczenniká; áliści ná mnie záwoła Job ćierpliwy 26. Cap. Nunquid est numerus militum eius? Izaliż podobna to Rycerstwo policzyć/ záczym ia muszę dáć pokoy komputowi.

Job 26. c.

Piąta y ostátnia Chorągiew iest Szkárłatna/ białego Báránká ozdobiona wyobrázeniem/ ná ktorey napis: Sequuntur Agnum quocunq; ierit. Pod tą Chorągwią monstruią się mężne Amázonki ex candida militia, z Jásnego Oboźu Premonstráteńskiego święte Pánienki/ ktore wzwyż komputowáney Káwáleryey/ w odwáżney kroku nie vstępuiąc resolucyey/ z podobną im/ niebieskiemu Hetmánowi oświádczáią się ochotą: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Ale zárzući mnie tu kto: w Izráelskiey Rzeczypospolitey/ ktora byłá Chrystusowego Figurą Kośćiołá/ iáko do Kapłaństwá/ do Krolestwá/ ták y do Woyská zá niesposobne sądzono białogłowy: iákoż tedy w nowych pośiłkách Kośćiołowi Woiuiącemu/ ma się Pánieńska komputowáć Chorągiew? Tákiego zelántá odsyłam do wtorych Kśiąg Máchábeyskich Rozdźiału trzećiego/ kedy sobie przeczyta/ że podczás rewolucyey Hierozolimskiey od Seleuká Krolá Azyskiego/ przez Heliodorá Komisarzá wznieconey/ miłey ná rátunek Oyczyzny/ zbiegáły się do Oniaszá Arcykapłáná y teź w przyśionku Pańskim zámknione Pánienki/ iedne ná Modlitwę/ drugie z orężem ná mury/ insze boiáźliwsze z okien do Niebá ręce wyćiągáły sukkursu żądáiąc: Sed & Virgines, quæ conclusæ erant, procurrebant ad Oniam, aliæ autem ad muros, quædam vero per fenestras aspiciebant. Alec ia ná tę obietcyę z Kśiąg Sędźiow piątego Rozdźiału/ inákszą dáię solucyą z Deborą Prorokinią: Noua bella elegit Dominus, nowym sposobem Duchownym/ Swięte Premonstráteńskie Pánienki zá woiuiący woiuią Kośćioł; á

2. Machab: 3.

Iudic: 5.

coż

coż táki zá sposob? pomienił g o koronowány Prorok: Dominus dabit virtutem Euangelizantibus virtute multa, Pan Bog da słowo opowiádáczom mocy wielkiey. Hieronim święty faworyzuiąc Białymgłowom z Hebráyskiego czytá in fæminino, Dominus dabit verbum annuntiatricibus, Pan Bog da słowo opowiedáczkom. Fláminiuß czytá: Dominus dedit sermonem laudatricibus, Pan Bog dał wymowę białymgłowom chwalącym Bogá; Cosmas Bracarensis tłumáczy: Dominus dabit verba Cantatricibus, Pan Bog da wdzięczne słowá śpiewaczkom / ktorym Hebráyski text Káwálierską przypisuie dzielność / czytáiąc miásto tych słow virtute multa exercitus magni, toż im zda sie przyznawáć Moyżeß Exodi 38. kedy powieda Pismo / że fecit labrum æneum de speculis mulierum, quæ excubabant in ostio tabernaculi: że był kazał zrobić wániekę / ze zwierciadł białogłowskich / ktore straż odpráwiáły w przysionku Páńskim / kedy miásto tego słowká / quæ excubabant, ktore strzegły. 70. Interp. czytáią / quæ ieiunabant, ktore pościły. Cháldeyska Parafrasis przekłada / quæ orabant, ktore sie modliły. Ná ten czás święte Pánienki Premonstráteńskie / Kościoł woiuiący posiłkuią / kiedy wednie w nocy chwale Bogu wyśpiewuią / náten czás straż woyskową odpráwuią / kiedy po cáley nocy / ná Bogomyślności trwáią / kiedy postámi / modlitwámi / Boski máiestat błagáią. Tych ozdobny Orßak prowádzi Błog: Hildegundis y Księżná y Księni / w iey wstępuią tropy B. Anástázya / B. Besellá / B. Beátrix / B. Ermenegárdis / B. Elizabeth / B. Gudá / B. Hedwigis / B. Pettonellá / B. Rykáwerá / B. Redigundis / y B. Bronisławá mieyscá tego y Konwentu Profeská; wßytkie te sequuntur Agnum, quocunque ierit. Cáły ten Pułk de Candida militia, z iásnego Obozu Premonstráteńskiego / Káwálierycy tryumfuiącey / Kościoł Woiuiący ná ten czás posiłkuie / kiedy zá nim Boskiemu Máiestatowi gorąco supplikuie / bo áczkolwiek święci Páńscy / non sunt in statu merendi, są iednák in statu impetrandi / iáko náucza Doktor Anielski Thomaß Swiety / 22. Q. 83. Art: 11.

S. Hieron.
Flam:
Cosmas;
Hæbræus Textus.
Exod. 38.
Chaldæus
D. Thom:

Jest

Jest Quæstya miedzy Theologámi/ ieżeli świeci Páńscy wi-
dząc Jstność Boską/ widzą w niey to wszytko/ co widzi Pan
Idem Bog? Vtrum Sancti videntes Deum, omnia videant quæ
Deus videt? Doktor Anielski Thomasz Swiety/ in Sup-
plemen: 3. par: Quæst: 92. Art: 3. sub distinctione de Sci-
entia visionis & simplicis intelligentiæ, rożne wyliczy-
wszy opinie/ náucza: że Swieci Páńscy tyle w Boskiey wi-
dzą Jstności/ ile do ich należy uwielbienia y wesela przydat-
nego. Co wyráźniey wypisał opusc: 63. de Beat: [illegible] y mo-
wi: Animæ Sanctorum vident in Deo omne id, quid-
quid ad suam pertinet beatitudinem. Ná co sie y Swie-
S,Gregor. ty podpisuie Grzegorz Lib: 12. Moral: Quæ intùs Omni-
potentis Dei claritatem vident, nullo modo credendum
est, quod sit foris aliquid, quod ignorent. Wiec/ że ten
Nowy Honor/ Nowa chwałá/ Wszytkich Swietych Páń-
skich Zakonu Premonstráteńskiego/ ktory im dniá dzisiey-
szego wyrządzamy wpospolitości/ należy ad eorum præmi-
um accidentale, do pomnożenia przydátniego wesela/ toć
go widzą w Pánu Bogu. Záczym my Nowego wesela
Kościołowi Tryumfuiącemu/ Nowych Posiłkow Kościo-
łowi Woiuiącemu Winszuymy/ á Krolowi Niebieskiemu
pokornie supplikuymy/ adiuuent Nos eorum merita, quos
propria impediunt scelera; niech nas dźwigáią ich Swie-
te zasługi/ ktorych grzechowe pogrążáią długi/ excuset in-
tercessio, accusat quos Actio, niech Nas broni ich skute-
czna przyczyná/ na ktorych skárży własna Nasza winá. A Ty
Krolu Niebieski/ ktoryś ich wiecznie raczył Koronowáć/
zechćiey nam grzechy łáskáwie dárowáć/ Et qui eis tribui-
sti Cælestis Palmam triumphi, nobis veniam non dene-
ges peccati. Amen.